

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

NORDLYSOBSERVATORIET

Kommune:

1902/Tromsø

Gnr/bnr:

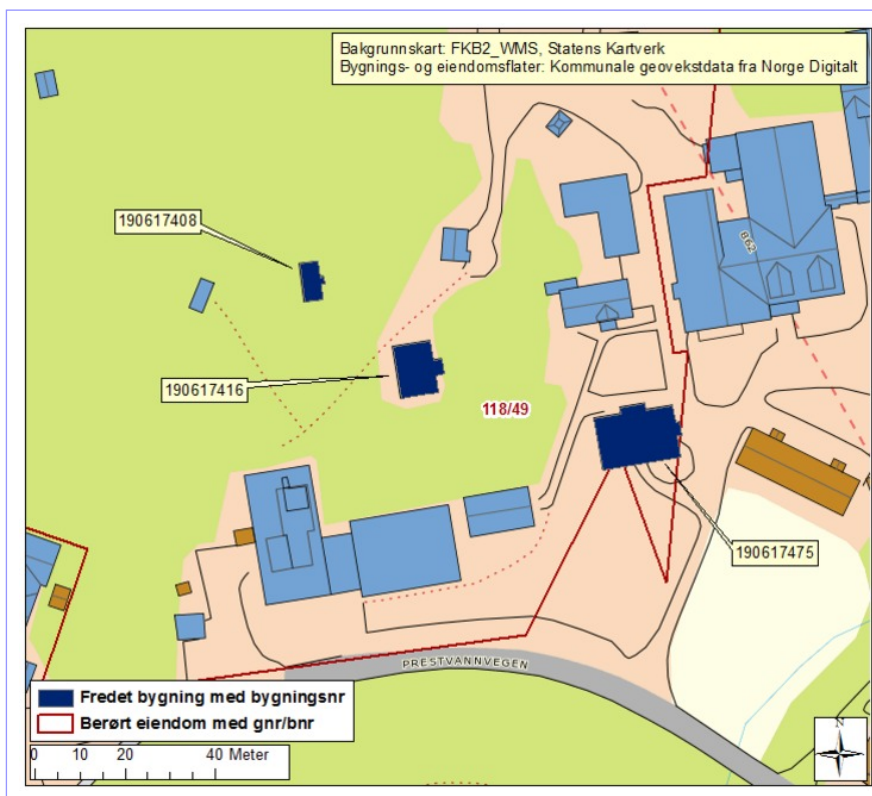
118/49

AskeladdenID:

175096

Referanse til landsverneplan:

Kompleks 99340601

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• Apsolutthus	1928 - 1929	190617408	118/49	Eksteriør/Interiør
• Eldre Observatoriehushus	1928 - 1929	190617475	118/49	Eksteriør/Interiør
• Variometerhus	1928 - 1929	190617416	118/49	Eksteriør/Interiør

Fredning kompleks

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredning er å sikre Nordlysobservatoriet som et unikt anlegg for vitenskaps-/forskningshistorie. Formålet er videre å sikre bygningenes kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdi.
- Begrunnelse:** Nordlysobservatoriet har vært viktig for nordlysforskningen, et område innen fysikken der Norge har en sentral rolle. Nordlysobservatoriet har en lang og kontinuerlig vitenskapshistorie og var et tidlig og vesentlig element i det vitenskapelige miljøet i Tromsø, som ledet til opprettelsen av Universitetet i Tromsø.

Nordlysobservatoriet, som ble bygget i 1928-29, er et komplett formålsbygd anlegg med egne bygninger for vitenskapelig utstyr/måleinstrumenter, arbeidsplasser/observasjon og boliger. Det er unikt at en slik institusjon er bevart komplett med teknisk/vitenskapelig spesialfunksjon.

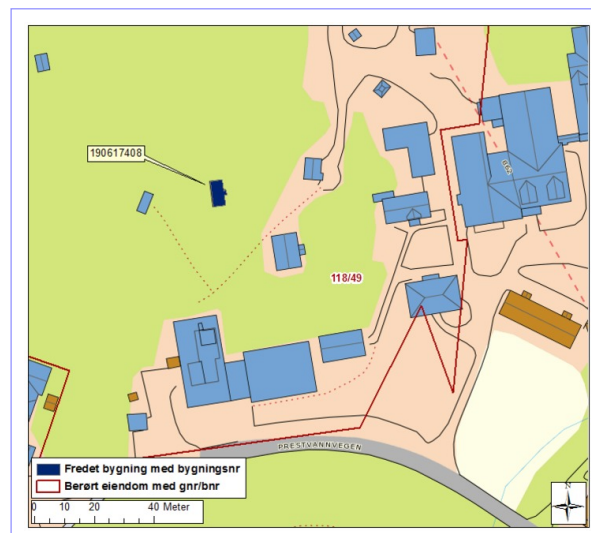

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

APSOLUTTHUS

Bygningsnr:	190617408
Gnr/bnr:	118/49
Oppført:	1928 - 1929
AskeladdenID:	175096-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10452 Kompleks 99340601

Fredning bygning

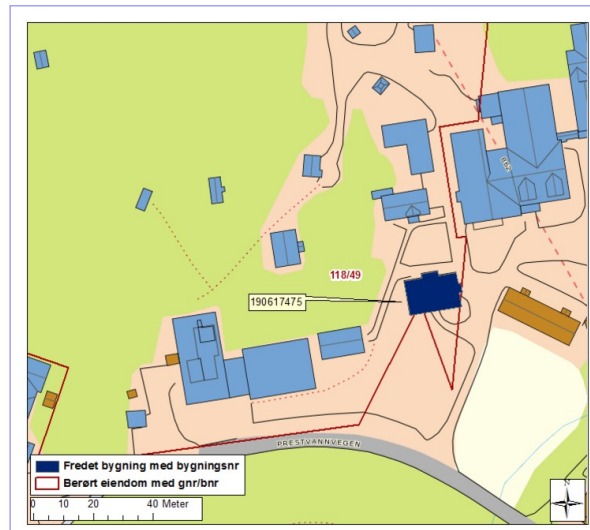
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredning av Apsolutthuset er å sikre et formålsbygg som er spesielt utformet for vitenskapelige målinger for Nordlysforskningen.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Apsolutthuset er en av de fire opprinnelige bygningene ved Nordlysobservatoriet, og dermed en viktig del av anlegget. Hver enkelt bygning og anlegget samlet framstår som tydelig historiefortellende kulturminner, dvs med høy opplevelses- og kunnskapsverdi.
- Apsolutthuset er en verdifull representant for kunnskapssektorens historie ved at Nordlysforskning er et fagområde med lang historie, og ved at bygningen er spesialtilpasset et vitenskapelig formål.
- Et teknisk-vitenskaplig kulturminne av denne typen, og som fremstår godt bevart er sjeldent. Nordlysobservatoriet er oppført i en periode da Norge kun hadde ett universitet (UiO) og offentlige midler til forskning var knappe.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

ELDRE OBSERVATORIEHUS

Bygningsnr:	190617475
Gnr/bnr:	118/49
Oppført:	1928 - 1929
AskeladdenID:	175096-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10448 Kompleks 99340601

Fredning bygning

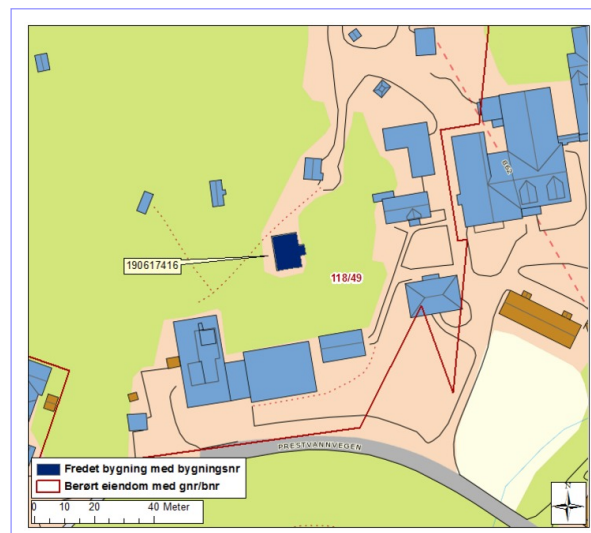
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredning av Eldre observatoriehús er å sikre et formålsbygg som har både vitenskapshistorisk og arkitekturhistorisk verdi.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Observatoriehúset er en av de fire opprinnelige bygningene ved Nordlysobservatoriet, og fremstår som hovedbygningen i anlegget. Hver enkelt bygning og anlegget samlet framstår som tydelig historiefortellende kulturminner, dvs med høy opplevelses- og kunnskapsverdi.
- Observatoriehúset er en verdifull representant for kunnskapssektorens historie ved at Nordlysforskning er et fagområde med lang historie, og ved at bygningen er spesialtilpasset et vitenskapelig formål. Et tydelig eksempel er nordlys-vaktrommet som vises i eksteriøret med et fremskutt parti og vinduer på tre sider for observasjoner av nordlys.
- Nordlysobservatoriet er oppført i en periode da Norge kun hadde ett universitet (UiO) og offentlige midler til forskning var knappe. Observatoriehúset er den mest påkostede bygningen i det svært nøkterne anlegget, og med sine arkitektoniske stiltrekk bidrar den til å gi den (da) nyetablerte institusjonen en tidstypisk og respektabel offentlig karakter.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 9

Fredete eiendommer i landsverneplan for Kunnskapsdepartementet

VARIOMETERHUS

Bygningsnr:	190617416
Gnr/bnr:	118/49
Oppført:	1928 - 1929
AskeladdenID:	175096-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 10451 Kompleks 99340601

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredning av Variometerhuset er å sikre et formålsbygg som er spesielt utformet for vitenskapelige målinger for Nordlysforskningen.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Variometerhuset er en av de fire opprinnelige bygningene ved Nordlysobservatoriet, og dermed en viktig del av anlegget. Hver enkelt bygning og anlegget samlet framstår som tydelige historiefortellende kulturminner, dvs med høy opplevelses- og kunnskapsverdi.
- Variometerhuset er en verdifull representant for kunnskapssektorens historie ved at Nordlysforskning er et fagområde med lang historie, og ved at bygningen er spesialtilpasset et vitenskapelig formål.
- Et teknisk-vitenskaplig kulturminne av denne typen, og som fremstår godt bevart er sjeldent. Nordlysobservatoriet er oppført i en periode da Norge kun hadde ett universitet (UiO) og offentlige midler til forskning var knappe.